

RK Dogma's

(uit Ludwig Ott, Grundriss der Katholischen Dogmatik, 1952)

De fide – zeker dogma door definitieve definiëring (272x)

Sententia certa – zeker dogma door het gewone leergezag van de Kerk (84x)

Sententia communis – zeker dogma door consensus kerkvaders, kerkleraren en theologen van de kerk (41x)

Sententia fidei proxima – aan zekerheid grenzend dogma, niet definitief gedefinieerd (18x)

Sententia probabilis – waarschijnlijk dogma, algemeen geaccepteerd maar niet formeel (4x)

Geloof in God

1. Met Christus en de Apostelen werd de algemene Openbaring afgesloten. (sententia certa.)
2. God, onze Schepper en Heer, kan met zekerheid gekend worden vanuit de schepping, door het licht van het natuurlijk verstand.
3. Het bestaan van God kan bewezen worden door middel van de causaliteit. (Sent. fidei proxima.)
4. Gods bestaan is niet alleen voorwerp van natuurlijke rationele kennis, maar ook van bovennatuurlijk geloof.
5. Onze natuurlijke kennis van God in deze wereld is geen onmiddellijke, intuïtieve kennis, maar een middellijke, abstracte kennis, omdat hij verkregen wordt door de kennis van de schepping. (Sent. certa.)
6. Onze kennis van God hier op aarde is niet 'zuiver eigen' maar op basis van analogie verkregen. (Sent. certa.)
7. Gods natuur is onbegrijpelijk voor de mens.
8. De heiligen in de Hemel bezitten een onmiddellijke intuïtieve kennis van het Goddelijk Wezen.
9. De onmiddellijke Aanschouwing van God overstijgt het natuurlijke kenvermogen van de menselijke ziel en is daarom bovennatuurlijk.
10. De ziel heeft voor de onmiddellijke Aanschouwing van God het licht van de heerlijkheid nodig.
11. Gods Wezen is ook onbegrijpelijk voor de heiligen in de Hemel.
12. De Goddelijke eigenschappen/kenmerken zijn onderling identiek en identiek met het Goddelijk Wezen.
13. God is absoluut volmaakt.
14. God is oneindig in elke perfectie.
15. God is absoluut eenvoudig.
16. Er is maar Eén God.

17. God bezit een oneindige kennis en kenvermogen.
18. God is absolute Waarachtigheid.
19. God is absoluut trouw.
20. God is absolute ontologische Goedheid in Zichzelf, en in relatie tot anderen.
21. God is absolute morele goedheid en heiligheid.
22. God is absolute Goedheid.
23. God is absolute Schoonheid.
24. God is absoluut onveranderlijk.
25. God is eeuwig.
26. God is immens, ofwel absoluut onmetelijk.
27. God is overal aanwezig in de schepping.
28. Gods kennis is oneindig.
29. God weet alles wat ook maar mogelijk is, door de kennis van eenvoudige intelligentie (scientia simplicis intelligentiae).
30. God kent alle werkelijke dingen in het verleden, het heden en de toekomst (Scientia visionis).
31. Door kennis van Visie (scientia visionis) voorziet God ook tevoren de vrije handelingen van rationele schepselen, met onfeilbare zekerheid.
32. God kent ook geconditioneerde toekomstige vrije handelingen met onfeilbare zekerheid (Scientia futuribilium) (Sent. communis.)
33. Gods Goddelijke Wil is oneindig.
34. God houdt van Zichzelf uit noodzaak, maar bemint en Wil aan de andere kant ook de schepping van buiten-goddelijke dingen in vrijheid.
35. God is Almachtig.
36. God is de Heer van de hemelen en de aarde.
37. God is oneindig rechtvaardig.
38. God is oneindig barmhartig.
39. In God zijn Drie Personen, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Ieder van de Drie Personen bezit de ene (numerieke) Goddelijke Essentie.

40. In God zijn er twee Interne Goddelijke Voortkomingen (processies)
41. De Goddelijke Personen, niet de Goddelijke Natuur, zijn het onderwerp van de Interne Goddelijke processies (in de actieve en in de passieve zin).
42. De Tweede Goddelijke Persoon komt voort uit de Eerste Goddelijke Persoon door Verwekking (generatie), en is daarom aan Hem verwant als Zoon aan Vader.
43. De Heilige Geest komt voort uit de Vader en de Zoon als uit één enkel Principe door één enkele Bezieling (spiration).
44. De Zoon komt voort uit het Intellect van de Vader door middel van Voortbrenging (generatie) (Sent. certa.)
45. De Heilige Geest komt voort uit de Wil ofwel uit de wederzijdse Liefde van de Vader en de Zoon. (Sent. certa.)
46. De Heilige Geest komt niet voort door generatie maar door bezieling (spiration).
47. De Relaties in God zijn werkelijk identiek met de Goddelijke Natuur.
48. In God is alles één, behalve de tegenstelling van de relaties.
49. De Drie Goddelijke Personen zijn In Elkaar.
50. Alle externe Activiteiten van God zijn gemeenschappelijk voor elk van de Drie Personen.
51. De Vader zendt de Zoon; de Vader en de Zoon zenden de Heilige Geest. (Sent. certa.)
52. De Drie-eenheid van God kan alleen gekend worden door Goddelijke Openbaring (Sent. fidei proxima.)

Schepping, mens

53. De wereld is tot stand gekomen door het werk van de Wijsheid Gods (Sent. certa.)
54. Alles wat buiten God bestaat, werd - in alle wezenlijke opzichten - door God uit het niets gemaakt.
55. God werd door Zijn Goedheid bewogen om de wereld te scheppen.
56. De wereld werd geschapen ten behoeve van de Verheerlijking van God.
57. De Drie Goddelijke Personen zijn één gemeenschappelijk Beginsel voor de schepping.
58. God schiep de wereld vrij van uiterlijke dwang en van innerlijke noodzaak.
59. God heeft een goede wereld geschapen.
60. God was vrij om deze wereld of een andere wereld te scheppen. (Sent. certa.)
61. De wereld had een begin in de tijd.
62. God alleen, heeft de wereld geschapen.

63. Geen enkel schepsel kan als hoofdoorzaak (causa principalis), dat wil zeggen: uit eigen kracht, iets scheppen uit het niets. (Sent. communis.)
64. God houdt alle geschapen dingen in stand.
65. God werkt onmiddellijk mee in elke handeling van Zijn schepselen. (Sent. communis.)
66. God beschermt en leidt door Zijn Voorzienigheid alles wat Hij geschapen heeft.
67. De eerste mens werd door God geschapen.
68. De mens bestaat uit twee essentiële onderdelen - een materieel lichaam en een spirituele ziel.
69. Het hele menselijke ras komt voort uit één enkel mensenpaar. (Sent. certa.)
70. De rationele ziel is per se de essentiële vorm van het lichaam.
71. Ieder mens heeft een individuele ziel.
72. Elke individuele ziel werd onmiddellijk door God uit het niets geschapen. (Sent. certa.)
73. Een schepsel heeft het vermogen om bovennatuurlijke gaven te ontvangen. (Sent. communis.)
74. Het Bovennatuurlijke veronderstelt het Natuurlijke. (Sent. communis.)
75. Het Bovennatuurlijke vervolmaakt het Natuurlijke. (sent. communis.)
76. God heeft de mens een bovennatuurlijke Bestemming gegeven.
77. Onze eerste voorouders waren voor de zondeval begenadigd met Heiligende Genade.
78. Met een vrijheid tot een onrechtmatige, ongeordende begeerte. (Sent. fidei proxima.)
79. Zij waren ook begiftigd met de gave van lichamelijke onsterfelijkheid.
80. En ook met het vrij zijn van lijden. (Sent. communis.)
81. En met de kennis van natuurlijke en bovennatuurlijke waarheden die door God gegeven zijn. (Sent. communis.)
82. Adam ontving de heiligmakende genade niet alleen voor zichzelf, maar voor al zijn nakomelingen. (Sent. certa.)
83. Onze eerste voorouders in het paradijs zondigden zwaar door de overtreding van de proef van het Goddelijke gebod.
84. Door de zonde verloren onze eerste voorouders de heiligmakende genade en wekten zij de toorn en de verdoeming van God op.
85. Onze eerste voorouders werden onderworpen aan de dood en de heerschappij van de duivel.

86. Adams zonde wordt overgedragen aan zijn nageslacht, niet door navolging, maar door afstamming.
87. De erfzonde bestaat in het ontberen van de genade en werd veroorzaakt door een vrije daad van zondigen, begaan door het hoofd van het ras. (Sent. communis.)
88. De erfzonde wordt overgedragen door natuurlijke voorplanting.
89. In een staat van erfzonde is de mens beroofd van heiligmakende genade en alles wat dit inhoudt, evenals van de bovennatuurlijke gaven van integriteit.
90. Zielen die dit leven verlaten in de staat van erfzonde zijn uitgesloten van de zaligmakende aanschouwing van God.
91. In het begin der tijden schiep God geestelijke essenties (engelen) uit het niets.
92. De natuur van de engelen is geestelijk.
93. De engelen zijn van nature onsterfelijk. (Sent. communis.)
94. God stelde een bovennatuurlijk doel voor de engelen, de onmiddellijke aanschouwing God, en begiftigde hen met heiligende genade opdat zij dit einddoel zouden bereiken. (Sent. ceTta.)
95. De engelen werden onderworpen aan een morele test. (Sent. Certa. voor de gevallen engelen, Sent. communis voor de goede engelen).
96. De boze geesten (demonen) werden door God goed geschapen; zij werden slecht door hun eigen schuld.
97. De primaire taak van de goede engelen is de verheerlijking van en de eredienst aan God. (Sent. certa.)
98. Iedere gelovige heeft zijn eigen speciale beschermengel vanaf zijn doopsel. (Sent. certa.)
99. De secundaire taak van de goede engelen is de bescherming van de mensen en de zorg voor hun verlossing.
100. De duivel bezit een zekere heerschappij over de mensheid vanwege Adams zonde.

Christus

101. Jezus Christus is de ware God en de ware Zoon van God.
102. Christus nam een echt lichaam aan, geen schijnbaar lichaam.
103. Christus nam niet alleen een lichaam aan, maar ook een rationele ziel.
104. Christus werd werkelijk voortgebracht en geboren uit een dochter van Adam, de Maagd Maria.
105. De goddelijke en menselijke naturen zijn hypostatisch verenigd in Christus, dat wil zeggen, met elkaar verbonden in één Persoon.
106. De vleesgeworden Christus is één, dat wil zeggen, één Persoon.

107. Hij is God en mens tegelijk.
108. De God-Logos is verbonden met het vlees door een innerlijke, fysieke en substantiële vereniging.
109. Christus is niet de drager van God, maar is werkelijk God.
110. De menselijke en goddelijke activiteiten die in de Heilige Schrift en de Vaders over Christus worden beschreven, mogen niet worden verdeeld tussen twee personen of hypostasen, de Mens-Christus en de God-Logos, maar moeten worden toegeschreven aan de ene Christus, de Logos die Vlees is geworden. Het is de Goddelijke Logos, die in het vlees leed, gekruisigd werd, stierf en weer opstond.
111. De Heilige Maagd is de Moeder van God omdat zij werkelijk de God-Logos vleesgeworden Woord heeft gedragen.
112. In de hypostatische vereniging blijft elk van de twee naturen van Christus onaangetast, onveranderd en onvermengd met de ander.
113. Elk van de twee naturen in Christus bezit zijn eigen natuurlijke wil en zijn eigen natuurlijke manier van werken.
114. De Hypostatische Vereniging van de menselijke natuur van Christus met de Goddelijke Logos vond plaats op het moment van Zijn conceptie.
115. De Hypostatische Unie werd nooit onderbroken. (Sent. certa.)
116. De Hypostatische Vereniging zal nooit ophouden.
117. Het Bloed in het Levende Lichaam van Jezus Christus is een integraal bestanddeel van Zijn menselijke natuur, onmiddellijk, niet slechts middellijk, verenigd met de Persoon van de Goddelijke Logos. (Sent. certa.)
118. De Hypostatische Vereniging werd tot stand gebracht door de Drie Goddelijke Personen die gezamenlijk handelden.
119. Alleen de Tweede Goddelijke Persoon werd mens.
120. Niet alleen als God maar ook als mens is Jezus Christus de natuurlijke Zoon van God.
121. De God-Mens Jezus Christus moet vereerd worden met één enkele wijze van Eredienst, de absolute Eredienst "Latria", dat is de Aanbidding die alleen God toekomt.
122. Zoals de Latria betrekking heeft op de hele menselijke natuur van Christus, zo heeft het dat op aan de individuele onderdelen van Zijn natuur. (Sent. certa.)
123. De Goddelijke en Menselijke eigenschappen en de activiteiten van Christus moeten worden toegeschreven aan het ene Vleesgeworden Woord.
124. De twee naturen van Christus bestaan in de nauwste eenheid tot elkaar (Sent. communis.)

125. De ziel van Christus bezat de onmiddellijke Aanschouwing van God vanaf het eerste moment van zijn bestaan. (Sent. certa.)
126. De menselijke kennis van Christus was vrij van positieve onwetendheid of dwaling. (Sent. certa.)
127. Vanaf het begin van Christus' leven bezat zijn ziel de ingegoten kennis (scientia infusa). (Sent. communis.)
128. De ziel van Christus bezat ook een verworven kennis of experimentele kennis (scientia acquisita, sc. experimentalis). (Sent. communis.)
129. Christus was vrij van alle zonde, zowel van de erfzonde als van alle persoonlijke zonden.
130. Christus heeft niet alleen niet daadwerkelijk gezondigd, maar kon ook niet zondigen. (Sent. fidei proxima.)
131. Op grond van de Hypostatische Unie is de menselijke natuur van Christus, door de Ongeschapen Heiligheid van het Woord, wezenlijk Heilig. (Sent. communis.)
132. Op grond van Zijn begiftiging met de volheid van de gewone genade is Christus' ziel ook bijkomstig heilig. (Sent. certa.)
133. De Heiligmakende genade stroomt over van Christus, het Hoofd, naar de leden van Zijn Mystieke Lichaam. (Sent. communis.)
134. De Mensheid van Christus, als instrument van de Logos, bezit de macht om bovennatuurlijke effecten teweeg te brengen. (Sent. certa.)
135. De menselijke natuur van Christus was 'passeerbaar' (in staat tot gewaarwording en lijden).
136. Christus' ziel was onderworpen aan zinnelijke emoties. (Sent. certa.)
137. De Zoon van God werd mens teneinde de mensen te verlossen.
138. De gevallen mens kan zichzelf niet verlossen.
139. God werd niet gedwongen om de mensheid te verlossen door enige inwendige of uitwendige dwang. (Sent. certa.)
140. Zelfs bij de vooronderstelling van het Goddelijke besluit tot verlossing, was de menswording niet absoluut noodzakelijk. (Sent. communis.)
141. Als God een volledige verzoening eiste, was de menswording van een Goddelijk Persoon noodzakelijk. (Sent. communis.)
142. Christus is de Hoogste Profeet die in het Oude Verbond was beloofd en de absolute Leraar van de mensheid. (Sent. certa.)
143. De God-Mens Jezus Christus is een Hogepriester.
144. Christus offerde Zichzelf aan het kruis als een waar en toereikend Offer.

145. Christus heeft door Zijn lijden en dood plaatsvervangende verzoening aan God bewerkt voor de zonden van de mens. (Sent. fidei proxima.)
146. Christus heeft ons door Zijn Offer aan het Kruis vrijgekocht en met God verzoend.
147. Christus heeft door Zijn lijden en dood plaatsvervangende verzoening aan God gebracht voor de zonden van de mens. (Sent. fidei proxima.)
148. De plaatsvervangende verzoening van Christus is toereikend en van volle waarde, vanwege zijn intrinsieke verdienste. (Sent. communio.)
149. De plaatsvervangende verzoening van Christus is overvloedig, dat wil zeggen dat de positieve waarde van de verzoening groter is dan de negatieve waarde van alle zonde. (Sent. communis.)
150. Christus stierf niet alleen voor de uitverkorenen/voorbesteden.
151. Christus stierf niet alleen voor de gelovigen, maar voor de hele mensheid zonder uitzondering. (Sent. fidei proxima.)
152. De verzoening van Christus strekt zich niet uit tot de gevallen engelen.
153. Christus verdiende en ontving door Zijn lijden en dood een beloning van God.
154. Christus verdiende voor Zichzelf de toestand van verheerlijking (Opstanding, Gedaanteverandering, Hemelvaart). (Sent. certa.)
155. Christus verdiende alle bovennatuurlijke genaden die de gevallen mensheid zou ontvangen. (Sent. certa.)
156. Na zijn dood daalde de ziel van Christus, die gescheiden was van zijn Lichaam, af naar de onderwereld.
157. Op de derde dag na Zijn dood stond Christus glorieus op uit de dood.
158. Christus steeg met Lichaam en Ziel op naar de Hemel en zit aan de rechterhand van de Vader.

Maria

159. Maria is waarlijk de Moeder van God.
160. Maria werd ontvangen zonder de vlek van de erfzonde.
161. Vanaf haar conceptie was Maria vrij van alle begeerlijkheid. (Sent. communio)
162. Als gevolg van een Speciaal Voorrecht van Genade van God, was Maria vrij van elke persoonlijke zonde gedurende haar hele leven. (Sent. fidei proxima.)
163. Maria werd zwanger door de Heilige Geest zonder de medewerking van de mens.
164. Maria baarde haar Zoon zonder enige schending van haar maagdelijkheid.

- 165. Ook na de geboorte van Jezus bleef Maria maagd.
- 166. Maria stierf een tijdelijke dood. (Sent. communio)
- 167. Maria werd met lichaam en ziel opgenomen in de hemel.
- 168. Maria gaf de Verlosser, de Bron van alle genaden, aan de wereld, en zo is zij het toevoerkanaal geworden van alle genaden. (Sent. certa.)
- 169. Sinds Maria's Hemelvaart wordt er geen genade meer aan de mens gegeven zonder haar daadwerkelijke bemiddelende medewerking. (Sent. pia et probabilis.)
- 170. Maria is de Middelaressen van alle genaden door haar medewerking aan de Menswording.
- 171. Maria is de Middelaressen van alle genaden door haar voorspraak in de Hemel. (Mediatio in speciali)
- 172. Maria, de Moeder van God, heeft recht op de bijzondere Eredienst van "Hyperdulia". (Sent. certa.)

De rechtvaardiging

- 173. Werkelijke Genade verlicht innerlijk en het begrip op directe wijze en versterkt de wil. (Sent. certa.)
- 174. Er is een bovennatuurlijke tussenkomst van God in de vermogens van de ziel, die voorafgaat aan de vrije daad van de wil van de mens.
- 175. Er is een bovennatuurlijke invloed van God in de vermogens van de ziel die in de tijd samenvalt met de vrije wilsvaard van de mens.
- 176. Voor elke heilzame handeling van de mens is de inwendige bovennatuurlijke genade van God (gratia elevans) absoluut noodzakelijk.
- 177. Inwendige bovennatuurlijke genade is absoluut noodzakelijk voor het begin van geloof en voor verlossing.
- 178. De gerechtvaardigden hebben ook daadwerkelijke genade nodig voor heilzame handelingen. (Sent. communis.)
- 179. Zonder de speciale hulp van God kunnen de gerechtvaardigden niet in de rechtvaardiging volharden tot het einde.
- 180. Een gerechtvaardigde persoon is niet in staat om zijn hele leven lang alle zonden te vermijden, zelfs niet de kleine zonden, zonder het speciale voorrecht van de genade van God.
- 181. Zelfs in de gevallen staat kan de mens door zijn natuurlijke verstandelijke vermogens religieuze en morele waarheden kennen.
- 182. Voor het uitvoeren van een moreel goede handeling is Heiligmakende Genade op zich niet noodzakelijk.

183. De genade van het geloof is niet nodig voor het uitvoeren van een moreel goede handeling. (Sent. certa.)
184. Werkelijke Genade is niet noodzakelijk voor het uitvoeren van een moreel goede handeling. (Sent. certa.)
185. In de toestand van zijn gevallen natuur is het onmogelijk voor de mens om, zonder bovennatuurlijke openbaring, gemakkelijk met absolute zekerheid en zonder ingeslopen dwalingen, alle religieuze en morele waarheden van de natuurlijke orde te kennen.
186. In de toestand van de gevallen natuur is het voor de mens zonder herstellende genade (gratia sanans) moreel onmogelijk, de hele zedenwet te vervullen en de ernstige bekeringen over een langere tijd te overwinnen. (Sent. certa.)
187. Genade kan niet verdiend worden door werken, noch dooreigen waardigheid, noch door eigen geschiktheid (de condigno, de congruo)
188. Genade kan niet verkregen worden door smekingen vanuit een puur natuurlijk gebed. (Sent. Certa.)
189. De mens kan uit zichzelf geen positieve aanleg voor genade verwerven. (Sent. certa.)
190. Ondanks de zonden van de mens verlangt God waarachtig en oprecht naar de redding van alle mensen. (Sent. fidei proxima.)
191. God geeft aan alle rechtvaardigen voldoende genade voor het naleven van de Goddelijke Geboden.
192. God geeft alle gelovigen die zondaars zijn voldoende genade voor bekering. (Sent. communis.)
193. God geeft alle onschuldige ongelovigen voldoende genade om de eeuwige zaligheid te bereiken. (Sent. certa.)
194. God heeft door Zijn Eeuwige Wilsbesluit bepaalde mensen voorbestemd tot eeuwige zaligheid.
195. God, door een Eeuwige Besluit van Zijn Wil, verordineert bepaalde mensen, vanwege hun voorziene zonden, tot eeuwige verwerping.
196. De menselijke wil blijft vrij onder de invloed van doeltreffende genade, die niet onweerstaanbaar is.
197. Er is een genade die op zich werkelijk voldoende is en toch ondoeltreffend blijft.
198. De zondaar kan en moet zich door de hulp van werkelijke actuele genade voorbereiden op het ontvangen van de genade waardoor hij gerechtvaardigd wordt.
199. De rechtvaardiging van een volwassene is niet mogelijk zonder geloof.
200. Naast geloof moeten er nog andere werken aanwezig zijn.
201. Heiligmakende genade is een geschapen bovennatuurlijke gave die echt van God verschilt. (Sent. fidei proxima.)

202. Heiligmakende Genade is een bovennatuurlijke staat van zijn die door God wordt toegediend en die permanent in de ziel aanwezig is. (Sent. certa.)
203. Heiligmakende genade is geen substantie, maar een echte gebeurtenis, welke in de aan de ziel verkrijgt.. (Sent. certa.)
204. Heiligmakende genade is onderscheiden van naastenliefde. (sent. communior.)
205. Bovennatuurlijke genade is een deelname aan de goddelijke Natuur. (Sent. certa.)
206. Heiligmakende genade heiligt de ziel.
207. Heiligmakende genade schenkt een bovennatuurlijke schoonheid aan de ziel. (Sent. communis.)
208. Heiligmakende genade maakt de rechtvaardige mens een vriend van God.
209. Heiligmakende genade maakt de rechtvaardige tot een kind van God en geeft hem aanspraak op de erfenis van de Hemel.
210. Heiligmakende genade maakt de rechtvaardige mens een tempel van de Heilige Geest. (Sent. certa.)
211. De drie Goddelijke of Theologische Deugden van Geloof, Hoop en Liefde zijn doordrenkt met Heiligmakende genade.
212. De morele deugden zijn ook doordrenkt met heiligende genade. (Sent. communis.)
213. De Gaven van de Heilige Geest zijn ook doordrenkt met heiligmakende genade. (Sent. communis.)
214. Zonder speciale Goddelijke openbaring kan niemand met de zekerheid van geloof weten of hij in staat van genade is.
215. De mate van rechtvaardigende genade is niet dezelfde in alle rechtvaardigen.
216. De Genade kan vergroot worden door goede werken.
217. De genade waardoor we gerechtvaardigd worden kan verloren gaan, en gaat verloren door elke doodzonde.
218. Door zijn goede werken maakt de rechtvaardige werkelijk aanspraak op een bovennatuurlijke beloning van God.
219. Een rechtvaardig mens verdient voor zichzelf door elk goed werk een vermeerdering van de heiligmakende genade, alsmede eeuwig leven (als hij sterft in staat van genade) en ook een toename van de hemelse heerlijkheid.

De Kerk

220. De Kerk is het Mystieke Lichaam van Christus. (Sent. certa.)

221. De Kerk werd gesticht door de GodMens Jezus Christus.
222. Christus heeft de Kerk gesticht om Zijn verlossingswerk over alle tijden, voort te zetten.
223. Op grond van haar doel en de middelen die zij gebruikt om dat te bereiken, is de Kerk een bovennatuurlijke geestelijke gemeenschap. (Sent. certa.)
224. De Kerk is een volmaakte gemeenschap/samenleving. (Sent. certa.)
225. Christus gaf zijn Kerk een hiërarchische constitutie.
226. De bevoegdheden die aan de apostelen waren gegeven, zijn op de bisschoppen overgegaan.
227. Christus heeft de apostel Petrus aangesteld als de eerste van alle apostelen en als het zichtbare hoofd van de hele Kerk, door hem onmiddellijk en persoonlijk te benoemen tot het primaat van de jurisdictie.
228. Volgens de verordening van Christus moet Petrus voor altijd opvolgers hebben mbt zijn primaatschap over de hele Kerk.
229. De opvolgers van Petrus in het primaatschap zijn de bisschoppen van Rome.
230. De paus bezit de volledige en hoogste jurisdictie over de hele Kerk, niet alleen in zaken van geloof en moraal, maar ook in kerkelijke discipline en in de regering van de Kerk.
231. De paus is onfeilbaar als hij ex cathedra spreekt.
232. Krachtens Goddelijk Recht bezitten de bisschoppen een gewone regeringsbevoegdheid over hun bisdommen.
233. De individuele bisschop ontvangt zijn jurisdictie onmiddellijk van de paus. (Sent. probabilior.)
234. Christus heeft de Kerk gesticht
235. Christus is het Hoofd van de Kerk.
236. Onze Verlosser Zelf bewaart met goddelijke macht de door Hem gestichte samenleving, de Kerk.
237. Christus is de Goddelijke Verlosser van Zijn Lichaam, de Kerk.
238. De Heilige Geest is de Ziel van de Kerk. (Sent. communis.)
239. De Kerk is onkreukbaar (onoverwinnelijk), dat wil zeggen, zij is en zal tot aan het einde van de wereld de door Christus gestichte heilsinstelling blijven. (Sent. certa.)
240. In de uiteindelijke beslissing over de Leer inzake geloof en zeden is de Kerk onfeilbaar.
241. Het primaire object van de onfeilbaarheid zijn de formeel geopenbaarde waarheden van de christelijke leer over geloof en zeden.

242. Het secundaire object van de Onfeilbaarheid zijn de waarheden van de christelijke leer over geloof en moraal, die niet formeel geopenbaard zijn, maar die nauw verbonden zijn met de leer van de Openbaring. (Sent. certa.)
243. De paus is onfeilbaar als hij ex cathedra spreekt
244. De totaliteit van de bisschoppen is onfeilbaar als zij, in algemene vergadering bijeen of verspreid over de wereld, een geloofs- of zedenleer verkondigen als Leer die door alle gelovigen aangenomen moet worden.
245. De door Christus gestichte Kerk is een uitwendige zichtbare samenleving. (Sent. certa.)
246. De door Christus gestichte Kerk is enig, uniek en één.
247. De door Christus gestichte Kerk is heilig.
248. Niet alleen de leden die heilig zijn, maar ook de zondaars behoren tot de Kerk. (Sent. certa.)
249. De door Christus gestichte Kerk is katholiek.
250. De door Christus gestichte Kerk is apostolisch.
251. De leden van de Kerk zijn zij die op geldige wijze het sacrament van het doopsel hebben ontvangen en die niet afgescheiden zijn van de eenheid van de geloofsbelijdenis en van de eenheid van de wettige gemeenschap van de Kerk. (Sent. certa.)
252. Het lidmaatschap van de Kerk is voor alle mensen noodzakelijk voor hun redding.
253. De leden van het Koninkrijk van God op aarde en in de andere wereld (hemel), geheiligd door de verlossende genade van Christus, zijn verenigd in een gemeenschappelijk bovennatuurlijk leven met het Hoofd van de Kerk en met elkaar. (Sent. certa.)
254. Door voorbeden kunnen de gelovigen op aarde gaven van God voor elkaar verkrijgen. (Sent. certa.)
255. Door goede werken verricht in staat van genade kunnen de gelovigen op aarde genadegaven van God verdienen. (Sent. probabilis.)
256. De gelovigen hier op aarde kunnen, door goede werken verricht in de staat van genade, verzoening bevorderen voor elkaar. (Sent. cert.)
257. Het is geoorloofd en nuttig om de heiligen in de hemel te vereren en hun voorspraak in te roepen.
258. Het is toegestaan en nuttig om de relikwieën van de heiligen te vereren.
259. Het is toegestaan en nuttig om afbeeldingen van de heiligen te vereren.
- a. -
260. De heiligen in de hemel kunnen de zielen in het vagevuur te hulp komen door hun voorspraak. (Sent. communis.)
261. De levende gelovigen kunnen de zielen in het vagevuur te hulp komen door hun voorbeden.

262. De Zielen in het Vagevuur kunnen voorspraak doen voor andere leden van het Mystiek Lichaam. (Sent. probabilis.)
263. Voorspraak heeft geen nut voor de verdoemden in de hel omdat zij niet tot het Mystieke Lichaam van Christus behoren. (Sent. communis.)

De Sacramenten

264. Het zichtbare teken van de sacramenten bestaat uit twee essentiële delen, namelijk materie (ding) en vorm (woord) (Sent. fidei proxima.)
265. De sacramenten van het Nieuwe Verbond bevatten de genade die zij betekenen en schenken die aan hen die haar niet tegengaan/hinderen.
266. De Sacramenten werken ex opere operato (eenvoudig door gedaan te worden).
267. Alle sacramenten van het Nieuwe Verbond verlenen heiligende genade aan de ontvangers.
268. Elk afzonderlijk sacrament verleent een specifieke sacramentele genade. (Sent. communis.)
269. Drie sacramenten, het doopsel, het vormsel en Wijding, drukken een karakter, dat wil zeggen een onuitwisbaar geestelijk zegel/merkteken op, en kunnen daarom niet herhaald worden.
270. Het sacramentele karakter is een geestelijk stempel dat op de ziel wordt gedrukt.
271. Het sacramentele karakter van de Wijding verleent de volledige macht voor het verrichten van handelingen in de christelijke eredienst. (Sent. communis.)
272. Het sacramentele karakter duurt ten minste tot de dood van de drager.
273. Alle Sacramenten van het Nieuwe Verbond werden door Jezus Christus ingesteld.
274. Christus heeft alle sacramenten onmiddellijk en persoonlijk ingesteld. (Sent. certa.)
275. Christus heeft de inhoud van de sacramenten vastgelegd. De Kerk heeft niet de macht om ze te veranderen. (Sent. certa.)
276. Er zijn zeven Sacramenten van het Nieuwe Verbond.
277. God kan zelfs genade uitdelen zonder Sacramenten. (Sent. certa.)
278. De secundaire bedienaar van de Sacramenten is de mens, in zijn pelgrimerende staat. (Sent. communis).
279. De geldigheid en werkzaamheid van het Sacrament is onafhankelijk van de orthodoxie en de staat van genade van de bedienaar.
280. De Sacramenten van het Nieuwe Verbond zijn noodzakelijk voor de redding van de mensheid.
281. De primaire bedienaar van de Sacramenten is de GodMens Jezus Christus. (Sent. certa.)

282. Voor een geldige toediening van de sacramenten is het noodzakelijk dat de bedienaar het sacramentele teken op de juiste manier verricht.
283. De bedienaar moet verder op zijn minst de intentie hebben om te doen wat de Kerk doet.
284. Alleen een persoon die zich op de (pelgrimerende) weg bevindt kan geldig een Sacrament ontvangen. (Sent. communis.)
285. Met uitzondering van het Sacrament van Boete, is noch orthodox geloof noch morele waardigheid noodzakelijk voor de geldigheid van het Sacrament, van de kant van de ontvanger. (Sent. communis.)
286. Voor de geldigheid van de Sacramenten in het geval van volwassen ontvangers is de intentie om het Sacrament te ontvangen noodzakelijk. (Sent. certa.)
287. In het geval van volwassen ontvangers is morele waardigheid noodzakelijk voor het vruchtbaar ontvangen van de Sacramenten.
288. De sacramenten van doopsel, vormsel en wijding herleven, wanneer ze geldig maar onwaardig ontvangen worden, na het wegnemen van de morele ongeschiktheid - dat wil zeggen, de sacramentele genade wordt dan later verleend. (Sent. communis.)
289. De Sacramenten van het Oude Testament brachten, uit zichzelf geen genade, maar slechts een externe, wettige reinheid (Sent. certa)

Doopsel

290. De doop is een waar Sacrament dat door Jezus Christus is ingesteld.
291. De primaire materie van het Sacrament van de Doop is natuurlijk water.
292. De daaraan nabije materie van het Sacrament van de Doop is de reiniging, door fysiek contact, van het lichaam met water. (Sene. certa.)
293. De vorm van het doopsel bestaat uit de woorden van de bedienaar die het vergezellen en nader bepalen.
294. De doop verleent de genade van rechtvaardiging.
295. Het doopsel bewerkstelligt de kwijschelding van alle straffen van de zonde, zowel de eeuwige als de tijdelijke.
296. Zelfs als het onwaardig ontvangen wordt, drukt een doopsel een onuitwisbaar geestelijk stempel op de ziel van de ontvanger, het doopzegel, en daarom kan het sacrament niet herhaald worden.
297. De waterdoop is sinds de verkondiging van het evangelie voor alle mensen zonder uitzondering noodzakelijk voor hun redding.
298. In geval van nood kan de waterdoop vervangen worden door het doopsel van beheerte of het doopsel door het bloed. (Sent. fidei prox.)

299. De doop kan door iedereen geldig worden toegediend.
300. Het doopsel kan ontvangen worden door elke persoon in de pelgrimerende staat ('onderweg is') die nog niet gedoopt is.
301. Het doopsel van jonge kinderen is geldig en geoorloofd.
302. Het Vormsel is een echt sacrament.
303. De vorm van het Vormsel bestaat uit de woorden die de bedienaar spreekt wanneer hij zijn handen op de ontvanger legt en zijn voorhoofd zalft. (Sent. communis.)
304. Als Sacrament van de levenden heeft het Vormsel (per se) een toename van Heiligmakende Genade tot gevolg. (Sent. certa.)
305. De specifieke werking van het Vormsel is de vervolmaking van de doopgenade. (Sent. communis.)
306. Het Vormsel drukt een onuitwisbaar geestelijk stempel op de ziel en kan daarom niet herhaald worden.
307. Een gedoopte kan het eeuwig heil bereiken, zelfs zonder het Vormsel. (Sent. fidei proxima.)
308. De gewone bedienaar van het Vormsel is alleen de bisschop.
309. De buitengewone bedienaar van het Vormsel is een priester aan wie deze volledige bevoegdheid is toegekend door het gewoonterecht of door een speciaal apostolisch indult. (Sent. certa.)
310. Het Vormsel kan ontvangen worden door elke gedoopte die nog niet gevormd is. (Sent. certa.)
311. Een herhaling van het Vormsel is ongeldig en een zware zonde.

Eucharistie

312. Het Lichaam en Bloed van Jezus Christus zijn werkelijk, echt en substantieel aanwezig in de Eucharistie.
313. Christus wordt aanwezig in het Sacrament des Altaars door de transformatie van de hele substantie van het brood in Zijn Lichaam en de hele substantie van de wijn in Zijn Bloed (transsubstantiatie).
314. De accidenten (bijkomstige uitingen) van brood en wijn gaan door na de verandering van de substantie.
315. De Sacramentele gedaanten behouden hun fysieke verschijning na de verandering van de substantie. (Sent. certa.)
316. De Sacramentele gedaanten gaan (ook) door zonder een subject (persoon) waarin ze zich kunnen nestelen. (Sent. certa.)
317. Het Lichaam en Bloed van Christus samen met Zijn Ziel en Zijn Godheid en daarom de hele Christus, zijn werkelijk aanwezig in de Eucharistie.

318. De hele Christus is aanwezig onder elk van de twee gedaanten.
319. Wanneer één van de gewijde gedaanten verdeeld wordt, is de hele Christus aanwezig in elk deel van beide.
320. Na de Consecratie zijn het Lichaam en Bloed permanent aanwezig in de Eucharistie.
321. De Aanbidding van Latria (die hoort bij God-Alleen) moet worden gegeven aan Christus die aanwezig is in de Eucharistie.
322. De werkelijke aanwezigheid van Christus in de Eucharistie is de Mysterie van het geloof. (Sent. certa.)
323. De Eucharistie is een waar Sacrament dat door Christus is ingesteld.
324. De materie voor de voltrekking van de Eucharistie is brood en wijn.
325. De vorm van de Eucharistie bestaat uit de woorden van Christus' instelling, uitgesproken bij de Consecratie. (Sent. certa.)
326. De belangrijkste vrucht van de eucharistie is een intrinsieke vereniging van de ontvanger met Christus. (Sent. certa.)
327. De Eucharistie, als voedsel voor de ziel, behoudt en vermeerderd het bovennatuurlijke leven van de ziel. (Sent. certa.)
328. De eucharistie is een belofte van hemelse heerlijkheid en van de toekomstige opstanding van het lichaam. (Sent. certa.)
329. Voor kinderen voor hun verstandelijke leeftijd is het ontvangen van de eucharistie niet noodzakelijk voor verlossing.
330. Voor volwassenen is het ontvangen van de eucharistie noodzakelijk voor het heil, met noodzakelijkheid van de voorschriften daarbij. (Sent. certa.)
331. Communie onder twee gedaanten is voor geen enkele individuele gelovige een noodzakelijkheid, noch op grond van Goddelijk voorschrift, noch als middel tot verlossing.
332. De bevoegdheid tot consecreren berust alleen bij een geldig gewijde priester.
333. Het Sacrament van de Eucharistie kan geldig ontvangen worden door iedere gedoopte die op weg (pelgrimerende) is, met inbegrip van jonge kinderen.
334. Voor het waardig ontvangen van de Eucharistie zijn noodzakelijk: de staat van genade en een juiste vrome instelling.
335. De Heilige Mis is een Waar en Toereikend (juist) Offer.
336. In het Misoffer wordt het Kruisoffer van Christus aanwezig gemaakt, de herinnering eraan gevierd, en de reddende Kracht ervan toegepast.

337. In het Misoffer en in het Kruisoffer zijn de Offergave en de primair offerende Priester dezelfde; alleen de aard en de wijze van het offeren verschillen.
338. De essentiële Offerhandeling bestaat alleen in de Transsubstantiatie. (Sent. communis.)
339. Het Misoffer is niet alleen een offer van Lofprijzing en van Dankzegging, maar ook een offer van Boetedoening en een Smeekoffer.
340. De Kerk heeft van Christus de macht ontvangen om zonden te vergeven die na het doopsel zijn begaan.
341. Door de Absolutie van de Kerk worden zonden daadwerkelijk en onmiddellijk kwijtgescholden.
342. De macht van de Kerk om zonden te vergeven strekt zich uit tot alle zonden, zonder uitzondering.
343. De uitoefening van de macht van de Kerk om zonden te vergeven is een juridische handeling.
344. De vergeving van zonden die plaatsvindt in de Biecht is een echt Sacrament, dat verschilt van het Sacrament van de Doop.
345. 'Volmaakt berouw' schenkt aan de sterfelijke zondaar de genade van rechtvaardiging, zelfs reeds vóór de feitelijke ontvangst van het Sacrament van Boete. (Sent. fidei proxima.)
346. Een buiten-sacramentele rechtvaardiging wordt alleen bewerkstelligd door 'volmaakt berouw' wanneer het gepaard gaat met het verlangen naar het Boetesacrament.
347. Berouw dat voortkomt uit motieven van angst, is op zich moreel en bovennatuurlijk goed.
348. Onvolmaakt berouw in het Sacrament van Boete volstaat op zich voor de vergeving van zonde. (Sent. communis.)
349. De sacramentele Biecht is door God verordend en is noodzakelijk voor verlossing.
350. Krachtens de Goddelijke verordening zijn alle zware zonden (doodzonden, ernstige zonden) naar soort en aantal, evenals die omstandigheden die hun aard veranderen, onderworpen aan de verplichting om te biechten.
351. De biecht van dagelijkse zonden is niet noodzakelijk, maar wel toegestaan en ook nuttig.
352. De zonden die al direct vergeven zijn door de Sleutelmacht van de Kerk zijn voldoende om te biechten. (Sent. certa.)
353. Het is niet zo dat samen met schuld en eeuwige straf ook alle tijdelijke straffen voor de zonde door God altijd worden kwijtgescholden.
354. De priester heeft het recht en de plicht om, afhankelijk van de aard van de zonden en de bekwaamheid van de boeteling, heilzame en gepaste penitenties op te leggen.
355. Buiten-sacramentele boetedoeningen, zoals het uitvoeren van vrijwillige boetepraktijken en het geduldig doorstaan van beproevingen die door God gezonden zijn, hebben een aan God bevredigende waarde.

356. De vorm van het Sacrament van Boete bestaat uit de woorden van de Absolutie.
357. De absolutie bewerkstelligt, samen met de penitentie van de boeteling, de vergeving van zonden.
358. Het belangrijkste gevolg van het Sacrament van Boete is de verzoening van de zondaar met God.
359. De verdiensten die te danken zijn aan goede werken die in de staat van genade zijn verricht, en die door doodzonden ongeldig zijn geworden, dat wil zeggen, onwerkzaam zijn gemaakt - herleven. (Sent. communis.)
360. Het Sacrament van Boete is noodzakelijk voor redding voor hen die, na het doopsel, in doodzonden vallen.
361. De enige bezitters van de bevoegdheid van de Kerk om absolutie te geven, zijn de bisschoppen en priesters.
362. Absolutie gegeven door diakens, geestelijken van lagere rang en leken is geen sacramentele absolutie.
363. Het Sacrament van Boete kan ontvangen worden door iedere gedoopte die na het doopsel een zware of een lichte zonde heeft begaan.
364. De Kerk heeft de macht om Aflaten te verlenen.
365. De bron van de aflaat is de schatkamer van de Kerk, die bestaat uit de overvloedige voldoeningen van Christus en de heiligen. (Sent. certa.)
366. Het gebruik maken van aflaten is nuttig en heilzaam voor de gelovigen.
367. Het Heilig Oliesel is een waar en gepast Sacrament, ingesteld door Christus.
368. De externe materie van het H. Oliesel is olie.
369. De vorm bestaat uit het gebed van de priester voor de zieke dat de zalving vergezelt.
370. De 'Uiterste Zalving' geeft de zieke heiligende genade om hem op te wekken en te sterken.
371. Het heilig oliesel bewerkstelligt de kwijschelding van de nog overgebleven zware zonden en van dagelijkse zonden.
372. Het heilig oliesel bewerkstelligt soms het herstel van de lichamelijke gezondheid, als dit geestelijk voordeel oplevert.
373. Het heilig oliesel is op zichzelf niet noodzakelijk voor de verlossing. (Sent. certa.)
374. Alleen bisschoppen en priesters kunnen het Heilig Oliesel geldig toedienen.
375. Alleen ernstig zieke gelovigen kunnen het Heilig Avondmaal ontvangen.
376. De Heilige Wijding is een echt en waar toereikend Sacrament dat door Christus werd ingesteld.

377. De wijding van priesters is een Sacrament.
378. De wijding van een bisschop is een Sacrament. (Sent. certa.)
379. Bisschoppen zijn superieur aan priesters.
380. De orde van Diaconie is een Sacrament. (Sent. certa.)
381. De Orde van Diaconie, Priesterschap en Bisschopsambt wordt alleen door handoplegging ingesteld. (Sent. fidei proxima).
382. Het overhandigen (traditio) van de instrumenten is niet noodzakelijk voor de geldigheid van de wijding van diakens, priesters en bisschoppen. (Sent. fidei proxima.)
383. De vorm van de wijding van diaken, priester en bisschop bestaat alleen uit de woorden die het opleggen van de handen nader bepalen. (Sent. fidei proxima.)
384. Het Sacrament van Wijding verleent de ontvanger heiligende genade.
385. Het Sacrament van de Orde drukt een karakter op de ontvanger.
386. - Het Sacrament van de Orde verleent de ontvanger een blijvende geestelijke kracht.
387. De gewone bedienaar van alle graden van wijding, zowel de sacramentele als de niet-sacramentele, is alleen de geldig gewijde bisschop.
388. Het sacrament van de wijding kan alleen geldig ontvangen worden door een gedoopte van het mannelijk geslacht. (Sent. certa.)
389. Het huwelijk is niet door de mens ingesteld, maar door God. (Sent. certa.)
390. Het huwelijk is een waar en gepast sacrament dat door God is ingesteld.
391. Het primaire doel van het huwelijk is het verwekken en grootbrengen van nakomelingen. Het secundaire doel is wederzijdse hulp en de moreel geregelde bevrediging van de geslachtsdrift. (Sent. certa.)
392. De essentiële eigenschappen van het huwelijk zijn eenheid (monogamie) en onverbrekelijkheid. (Sent. cuta.)
393. Elk geldig huwelijkscontract tussen christenen is op zichzelf een sacrament. (Sent. certa.)
394. Uit het sacramentele huwelijkscontract ontstaat de huwelijksband/verbond, die beide huwelijkspartners bindt tot een levenslange ondeelbare levensgemeenschap.
395. De contracterende partijen in het huwelijk bedienen elkaar het sacrament. (Sent. certa.)
396. Het Sacrament van het Huwelijk schenkt heiligende genade aan de verbonden partijen.

397. De Kerk bezit het enige en uitsluitende recht om wetten te maken en recht te spreken in de huwelijkszaken van gedoopte personen, voor zover deze het Sacrament betreffen. (Sent. certa.)

Het oordeel

398. In de heilsorde van God is de dood een straf voor de zonde.
399. Alle mensen die aan de erfzonde onderworpen zijn, zijn onderworpen aan (de wet van de) dood.
400. Met de dood houdt de mogelijkheid van verdienste en van schuldbekering op. (Sent. certa.)
401. Onmiddellijk na de dood vindt het Bijzonder oordeel plaats, waarin door een Goddelijk Oordeel over het eeuwige lot van de overledene wordt beslist. (Sent. fidei proxima.)
402. De zielen van de rechtvaardigen die op het moment van de dood vrij zijn van alle zondesschuld en van straf voor de zonde, gaan de hemel binnen.
403. Naast de wezenlijke gelukzaligheid van de Hemel, die voortkomt uit het onmiddellijke Aanschouwen van God, is er ook een bijkomstige gelukzaligheid, die voortkomt uit de natuurlijke kennis en liefde van de geschapen dingen. (Sent. communis.)
404. De gelukzaligheid van de hemel duurt tot in alle eeuwigheid.
405. De mate van volmaaktheid van de Zaligmakende Aanschouwing (van God) dat aan de rechtvaardigen wordt gegeven, is evenredig aan ieders verdiensten.
406. De zielen van hen die sterven in de toestand van persoonlijke zware zonde gaan naar de hel.
407. De straf van de hel duurt tot in alle eeuwigheid.
408. De straf van de verdoemden is evenredig aan ieders schuld. (Sent. communis.)
409. De zielen van de rechtvaardigen die op het moment van sterven belast zijn met zonde of tijdelijke straf als gevolg van zonden, gaan het vagevuur binnen.
410. Dat reinigende vuur zal niet voortduren na het Algemene Oordeel. (Sent. Communis.)
411. Aan het einde van de wereld zal Christus wederkomen in heerlijkheid om het oordeel uit te spreken.
412. Het moment van Jezus' tweede komst is onbekend voor de mensen. (Sent. certa.)
413. De doden zullen op de laatste dag met hun lichamen herrijzen.
414. De doden zullen opstaan met dezelfde lichamen die ze op aarde hadden.
415. De lichamen van de rechtvaardigen zullen opnieuw gevormd en getransfigureerd worden naar het patroon van de opgestane Christus. (Sent. certa.)
416. De lichamen van de goddelozen zullen herrijzen in onvergankelijkheid en onsterfelijkheid, maar zij zullen niet getransfigureerd worden. (Sent. certa.)

417. Christus zal bij Zijn tweede komst alle mensen oordelen.
418. De huidige wereld zal worden vernietigd op de Laatste Dag. (Sent. certa.)
419. De huidige wereld zal worden hersteld op de Laatste Dag. (sent. certa.)